

KAN DIE BENZINE niet goedkoper?

Ondanks nieuwe, milieuvriendelijke ontwikkelingen rijden de meeste auto's nog steeds op benzine en diesel. Dure fossiele brandstoffen. Wie of wat bepaalt eigenlijk de brandstofprijs?

Bijna duizend euro. Dat is het bedrag aan brandstof dat een Nederlands huishouden gemiddeld elk jaar in de tank van de auto of motor gooit. Volgens cijfers van onderzoeksbureau Panteia over 2015 is benzine de grootste kostenpost; samen geven we daar 6,4 miljard euro aan uit. Aan diesel is dat 1,1 miljard en aan het milieuvriendelijkere lpg een schamele 179 miljoen euro. De prijzen aan de pomp zijn niet meer zo hoog als vijf jaar geleden toen je voor een liter Euro 95 nog € 1,85 betaalde, maar laag zijn ze ook niet. Zes vragen (en antwoorden) over de prijs van benzine en diesel.

1 **WAAROM ZIJN DE BRANDSTOFFPRIJZEN ZO HOOG IN NEDERLAND?**

Vlak voor de zomer publiceerde de ANWB een lijst met adviesprijzen van Euro 95 en diesel van vrijwel alle Europese landen. Daaruit blijkt dat Nederland en Noorwegen de duurste landen zijn. In Nederland betaal je het meest voor Euro 95, in Noorwegen voor diesel. 'De prijs voor een liter brandstof wordt door de politiek bepaald', zegt Aad Correljé, energiedeskundige van de Technische Universiteit Delft. Correljé doelt daarmee op de accijnzen

en de btw die op brandstof geheven worden. In het geval van een liter Euro 95 is dat in Nederland 65 procent van de prijs die aan de pomp wordt betaald, voor diesel ligt dat met 56 procent iets lager. 'Als je dat vergelijkt met bijvoorbeeld de Verenigde Staten, dan zie je grote verschillen. Daar betaal je bijna geen belasting op brandstof.' Nederland heeft altijd aan de hoge kant gezeten, maar ook hier was het ooit een stuk lager. 'We behoorden tot 1991 tot de middenmoot, maar toen kwam het kwartje van Kok erbovenop. Met die accijnsverhoging wilde de overheid extra investeringen in wegen doen. Die verhoging is er nooit meer afgegaan. En dat verklaart voor een deel waarom wij in Nederland meer betalen dan de mensen in de ons omringende landen.' Inderdaad voor een deel, want als je naar België en Duitsland kijkt, zie je dat daar voor een liter Euro 95 maar liefst 25 eurocent minder wordt betaald, terwijl het kwartje van Kok in werkelijkheid nog geen 10 eurocent was.

2 **KLOPT HET DAT EEN VERHOOGING VAN DE OLIEPRIJS SNELLER IN DE BRANDSTOFFPRIJS WORDT DOORGEREKEND DAN EEN VERLAGING?**

Benzine en diesel worden van ruwe olie gemaakt. Stijgt de prijs van ruwe olie, dan zal ook de prijs van een liter benzine of diesel stijgen. 'Maar een olieprijsstijging van 10 procent zal natuurlijk nooit tot een brandstofprijsstijging van 10 procent leiden, omdat de brandstofprijs

ER WOEDT EEN HEVIGE CONCURRENTIE OP DE BRANDSTOFFMARKT, DAN IS ER ALTIJD WEL EENTJE DIE NIET MEEGAAT IN EVENTUELE PRIJS-AFSPRAKEN

Goedkoper tanken via een app

Geef je 't liefst zo min mogelijk uit aan een tankbeurt?

Dan is een speciale brandstofapp geen overbodige luxe. Via de App Stores en Google Play kun je verschillende gratis apps downloaden zoals DirectLease, ANWB Onderweg, Tanken met MKB Brandstof en benzine-Jip. Wat de apps gemeen hebben, is dat ze de actuele prijs weergeven van alle brandstoffen, maar ook alle voorzieningen van het betreffende tankstation zoals autowasgelegenheid, aanhangerverhuur en winkel. Benzine-Jip werkt net even anders. Op basis van jouw persoonlijke profiel (type brandstof en grootte brandstoftank) berekent hij waar je de hoogste besparing kunt behalen, maar ook hoeveel brandstof het je kost om naar het betreffende tankstation te rijden. Erg handig, want mensen vergeten nog weleens dat ze ook kosten maken door om te rijden. Druk je in deze app op Home dan geeft hij aan waar in Nederland je het minst betaalt. Voor een auto (45 liter tankbeurt) bespaar je € 5,20 door bijvoorbeeld naar een bepaald tankstation ergens tegen de grens aan te rijden, maar de app meldt ook dat het je € 20,17 kost om er heen (en terug) te rijden. Gelukkig komt benzine-Jip ook met goede opties dicht bij huis.

NU STIMULEERT DE OVERHEID ELEKTRISCH RIJDEN, MAAR MISSCHIEN WORDT HET MEER BELAST NAARMATE MEER MENSEN ERVOOR KIEZEN

voor twee derde uit belasting bestaat en dat tarief verandert niet', zegt Paul van Selms van consumentencollectief UnitedConsumers. Correljé en Van Selms kennen de verhalen dat een prijsstijging van olie veel sneller wordt doorgerekend in de brandstofprijs dan een prijsdaling, wat nadelig uitpakt voor consumenten. Correljé: 'Daar is veel onderzoek naar gedaan, maar er is nooit keihard bewijs voor gevonden.' Bij UnitedConsumers hebben ze een paar jaar geleden ook de databasegegevens onderzocht. 'We vonden wel wat kleine verschillen', zegt Van Selms, 'maar significant waren die niet.' En hij kan zich ook niet voorstellen dat oliemaatschappijen en sjoemelen met de prijzen. 'Er woedt een hevige concurrentie op de brandstofmarkt en dan is er altijd wel eentje die niet meegaat in eventuele prijsafspraken.'

3 **WAAROM IS TANKEN OP DE SNELWEG ALTIJD DUURDER DAN ERGENS OP EEN INDUSTRIETERREIN?**

Grof gezegd zijn er drie segmenten tankstations. Die langs het hoofdwegennet, die aan secundaire wegen en die op industrieterreinen. 'Je hebt consumenten die er absoluut niet voor om willen rijden', zegt Van Selms. 'Voor hen is een tankstation langs de snelweg een uitkomst. Dat is vaak wat duurder omdat de exploitatiekosten wat hoger zijn, maar ook omdat de concurrentie op prijs niet

zo'n rol speelt. Ook zakelijke rijders tanken vaak gewoon langs de snelweg. Dat is ook wel het verstandigst. Want als je deze mensen laat omrijden voor een goedkopere pompprijs ben je als werkgever veel meer geld kwijt aan personeelskosten.' Bij tankstations langs provinciale wegen en binnen gemeentegrenzen ben je over het algemeen wat minder kwijt dan op de snelweg. De laagste prijs betaal je als consument bij onbemande tankstations die vaak op industrieterreinen zitten, waardoor de exploitatiekosten laag zijn. Ketens die in dat segment opereren, zijn TinQ, Firezone en Tango.

4 **GAAN WE STRAKS ALLEMAAL TANKEN BIJ ONBEMANDE TANKSTATIONS?**

Van de 4200 tankstations in Nederland zijn er nu zo'n 2000 onbemand. Dat aantal zal de komende jaren iets toenemen, denkt Van Selms. 'Toch zal er altijd een markt blijven voor fullservice tankstations, ook al omdat er genoeg consumenten zijn die niet om willen rijden en die een broodje of een kop koffie bij zo'n tankstation belangrijk vinden.'

5 **ZULLEN DE BRANDSTOFFPRIJZEN DE KOMENDE JAREN EERDER STIJGEN DAN DALEN?**

Daar is eigenlijk geen peil op te trekken, omdat die prijs van heel veel factoren afhankelijk is. Zo wordt het binnen een aantal jaren in Nederland verplicht om meer biobrandstof te verwerken in benzine (dan krijgen we E10 in plaats van E95). En biobrandstof is wat duurder om te produceren. Verder zijn provincies van plan om de huurkosten van tankstations langs provinciale wegen te verhogen, wat ook een effect op de prijs zou kunnen hebben. 'En als ergens de vlam in de pan slaat in het Midden-Oosten waar veel olie wordt geproduceerd, kan dat leiden tot hogere brandstofprijzen', zegt energiedeskundige Correljé. Hij verwacht niet dat de prijzen de komende tijd zullen stijgen. 'De productiebeperking van oliekartel OPEC van november vorig jaar heeft nauwelijks effect op de prijs gehad, omdat het aanbod van olie op dit moment best groot is. Sowieso voorzie ik geen problemen aan de aanbodkant en die bepaalt voor een belangrijk deel de prijs.'

6 **WORDT AUTORIJDEN HEEL GOEDKOOP ALS IEDEREEN STRAKS ELEKTRISCH OF OP WATERSTOF RIJDT?**

Waarschijnlijk niet. 'De accijnzen vormen voor de overheid een onmisbare bron van inkomsten', stelt Van Selms. 'Als die accijnzen wegvallen, zal de overheid – en de overheid, dat zijn wij allemaal – het geld toch ergens anders vandaan moeten halen. Misschien gaat dan de aanschafbelasting van auto's (bpm) omhoog.' Bovendien, zegt Correljé: 'Nu stimuleert de overheid elektrisch rijden, maar het zou best zo kunnen zijn dat de overheid dat meer gaat belasten naarmate er meer mensen voor kiezen.' +